

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden csütörtök és vasárnap reggel.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kollár A. könyvkereskedése,
hol az előfizetések és hirdetések felvételnek.

Felelős szerkesztő:
Nemes József dr.
Szerkesztő: Attlay.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

A véderő megszavazása.

A képviselőház a kedden délelőtt tartott ülésében elfogadta a véderőről szóló törvényjavaslatot általánosságban, részleteiben és harmadszori olvasásban is és azt alkotmányos elintézés végett a főrendiházhoz áttenni határozta.

Nincs semmi kétség az iránt, hogy e törvényjavaslat a házszabályok nem éppen sima kezelésével lett elfogadva. De hisz az ellenzék obstrukciója sem volt a házszabályok által megengedett tárgyalási rend- és módszer. Sőt a körülbelül egy év óta huzódó obstrukció nem volt egyéb, mint a valódi parlamentarizmus negációja, a parlament házszabályainak, a parlament tanácskozási rendjének szánt-szándékos felforgatása és a parlament alkotmányos működésének csődbejuttatása. Az ellenzék a parla-

menti küzdelmet a jog teréről az ökológia, a nyers erőszak terére vitte át. A parlament többségét alkotó nemzeti munkapártnak a saját és a magyar nemzet iránt tartozó erkölcsi kötelessége volt a parlamenti forradalomnak leverése és a többségi akaratnak tehát a parlamentarizmus elvének a kisebbséggel szemben való érvényre juttatása.

A parlamenti obstrukció jogosult csakis akkor lehet nálunk, ha az a magyar nemzet jogainak megvédésére vétetik igénybe parlamenti fegyverül — nemzet- és alkotmány ellenes kormányjavaslatok ellenében. De nem lehet megengedett fegyver terrorizáló kisebbség kezében nemzetellenes, magyarellenes és tisztán személyes hatalmi érvényesülési törekvések kieroszakolására.

Már pedig az egyesült ellenzék szövetkezett a most elfogadott véderőreform ellenében — egy sokkal terheesebb provizoriumra, amellyel felfelé kínálkozott.

Szövetkezett továbbá — ugyancsak felfelé való kínálkozási vágyakozással nemzetellenes és magyarellenes válasz-

tójogi reform kieroszakolására azon leplezett céllal, hogy a magyar értelmiséget és a magyar polgári társadalmat a szociálissal szövetségre lépett oligarchák uralmának kiszolgáltatassa. Hiába hordják végig a Justhisták szövetségeseikkel a véres kardot az országban, a magyar polgári társadalom és a magyar nemzeti értelmiség a demagógiával kacérkodó oligarcha jármot nem veszi nyakába — sem hypokrita hizelgéstük, sem parlamenti forradalmi erőszakoskodásuk mellett. Azoktól a romboló elemektől, akik a magyar nemzeti egység és a magyar értelmiség romjaira akarták uralmukat alapítani, a magyar nemzet kérelmelhetetlenül elfordul.

A magyar nemzeti munkapárt keddi dicsőséges tette a magyar parlamentarizmusnak megmentése és a kisebbség zsarnoki uralmának letörése volt. A kisebbség által lekötött nemzeti erőknél felszabeditása a nemzeti munkapárt — mindenkori dicsősége.

TÁRCA.

Pünkösdi tanulmányutunk.

— A »Bajai Hirlap« eredeti tárcája. —

Másnap reggel a zsufozásig megtelt hajó 5 órakor indul utnak, Pancsovát, a csángóktól lakott Hertelendyfalvát, Sándoregyházát és Székelykevért elhagyva, a nád és sás borított szigeteket mellett haladunk el, amelyek temérdek vízi madárral valóságos eldorádó az ornithologusoknak. Nemsokára feltűnik Semendria város Szerbia legnagyobb bazilikájával és a 25 toronyú szendrői várral. Belőle 1440-ben* Hunyady János verte ki a törököket; alatta hajónk Ráma maradványai előtt vonul el, amelyet Lopresti báró hadnagy 1788-ban 23 emberrel hősiességgel védett. Ott lelték halálukat mindannyian, a vezér teteme a magyar parton fekvő Ó-Palánka temetőjében nyugszik.

Bázias kicsiny, 500 lakossal bíró hely, valaha itt rakták tengelyre a vizen tovább nem szállítható árukat. Moldováról már látjuk a Dunából kiemelkedő Babagáj sziklát, hozzája a nép fantáziája számos regét fűzött, itt kértek a hajósok Isten kegyelmét, hogy a veszedelmes Klisszurán szerencsésen átjussanak.

A folyam medre szűkülni kezd, mind a két

parton hegy nyomul a Dunába, az egyikén Szt. László, a másikon a Galambóc vára emelkedik a magasba. Ez utóbbi volt az első hely, amely határainkon török kézre került; 1428-ban Zsigmond király hasztalan igyekezett visszafoglalni csak Rozgonyi hősiességének köszönhető a király élete megmentését; neje emléket Arany örökítette meg gyönyörű balladájában. A mészhegyekben sok a barlang bennük tenyész a szarvasmarha veszedelmes ellensége, a kolumbácsi légy.

Koronini falun alul hatalmas táblán a hajóról elolvasható felirat hirdeti, hogy 1890. szept. 15-én Baross Gábor a Grében-hegy felrobbantásával itt kezdte meg a dunaszabályozási munkálatokat; ezek célja volt a víz mennyiségét egyes helyeken növelni, másokon a rohanó árat meglassítani. Amazt 60 méter szélességű csatornák rezesítésével, a másodikat a medernek kőgátakkal való összeszorításával érték el. Csatornák épültek a Stenka zuhatagnál, Kozla telepnél, a Dojke nevű sziklapadnál, az Izlász, Nagy- és Kis-Tachtalia zuhatagoknál, kőgátak a Grében alatt és a Juc zuhatagnál, amelyhez Milánóváci város és a Trikulé rom elhagyásával érünk. Mind e vízművekből semmit sem láthatunk, az árvíz borítja őket és csak bóják jelzik irányukat.

Hajónk északkeletnek veszi útját, enyhül a magyar parti hegyek zordonsága, a folyam

medre kiszélesedik, közvetlen közel vagyunk hazánk egyik legszebb természeti kincséhez, a Kazánszorozhoz. A hegyek előre nyomulnak, mindjárt a bejáronál szemünkbe ötlük a Széchenyi-emléktábla e felirattal: Széchenyi emlékének a Magyar Mérnök- és Építész-Egylet MDCCCLXXXV.

Nincsen az a megszentelt hely, amely mélyebb áhitatra hangolná az embert, mint ez a természetalkotta templom! Mindenütt siri csend, mélyebb, mint az, amely a bányák mélységében vagy a magas hegyek csúcsein nehezedik lelkünkre. Alattunk a mélységes víz, jobbra-balra a napsugaraktól kiégetett sziklafalak, fölöttünk a kék ég, szédítő magasságban a kőválygó sasok. Millió és millió éveken át vájta ki útját a hegy tömegében a Duna vize, mellékvizei a hegy testébe üregeket, barlangokat vájta: előbb a Ponyikova-cseppkőbarlang, majd a Veteráni-barlang előtt haladunk el, ezt Veteráni tábornok erősítette meg és tette hősi védelmével örök emléktűvé. A balparton a hegyek most visszavonulnak, a part félkörre képez és ahol a sziklát a zöldelő Dubovölgye váltja fel, ott fél kilométer széles a Duna, de csakhamar összeszorul és kezdődik a második, a kis Kazánszoros, amely szépségre nézve nem marad mögötte az elsőnek.

A szoros magyar partján a Széchenyi, szerb partján a Traján-ut húzódik. Széchenyi a ke-

*A történeti adatok az orsovai polgári iskola 1903-4. évi értesítőjéből.

BAJAI

adókiivetés.

1912. június hó 3 án kezdte meg a Baja városi adókiivető bizottság tárgyalását Tury Mátyás kir. tanácsos elnöke mellett. Az előadói tisztet dr. Raniszávyevics György pénzügyi fogalmazó teljesíti. Ez alkalommal mindazoknak III. oszt. ker. adója tárgyalatik, akik üzletüket, foglalkozásukat az 1911. év folyamán kezdték meg, avagy eddig foglalkozásuk után a multán megadóztatva nem lettek.

Június hó 3 án a következő adók állapítottak meg:

Földbérlek: Bakó János 3 K, Bohner István 37 K 50 f, Dobler Eerenc 50 K 38 f, Halász György és István 126 K 20 f, Hallósy Endre 55 K, Hasztenteufel Ferenc 48 K, Hasztenteufel Keresztély 50 K 38 f, Hárs Lajos 20 K, Goldschmidt Lajos 10 K, Katanics Lajosné 8 K 12 f, Kohling István 5 K 50 f, Mausz Lőrinc 55 K 50 f, Melcher Jakab 13 K 50 f, Pestalics József 25 K, Szelczer András 5 75 f, Vedelek János 43 K, Welchner Gábor 28 K 75 f. **Asztalos** Vida Sándorné és Katz Nándor 10 K. **Alkusz, gabona és loalkusz:** Wolf Mátyás 12 K, Pollák József 16 K, Stern Samu 30 K. **Artési vizsgáló:** Babity Márton 6 K, Kovács József 7 K 50 f. **Baromfikereskedő:** Danczinger Izrael 20 K. **Bábjátékos:** Schwarz Mór 6 K. **Bérekcsikók egyenként évi 24 K-val:** Bortity József, Dikán Lukács, Gyurkity Mihály, Jerkovic József, Lovrics Lajos, Lovrics Sándor, Markovits Mihályné, Wittner Jakab. **Bognár:** Mutich Simon 25 K. **Borbély:** Jäger Pal 10 K, Till József 10 K, Zucsáits András 16 K, Hoffmann János 20 K. **Cement, mész kereskedő:** Goldschmidt Lajos 100 K. **Cipész:** Rockenstein István 20 K. **Cukrász, cukoráros:** Jorgovits Szvetozárné 20 K, Bösz Aladárné

5 K. **Cselédszervő:** Vida Kálmánné 10 K. **Csizmadia:** ifj. Dallos Ferenc 18 K. **Dereglyetulajdonos:** Szébenyi András 10 K, Kollár Ernőné 34 K. **Dohányárus:** Lipokatics Do minné 3 K, Róza Mihályné 4 K. **Fakereskedő:** Dely Géza bácsbokodi üzlet 66 K. **Fodrászszó:** Fischer Amália 9 K, Schmidt Róza 9 K, Mayer Vilmosné 10 K. **Következő fuvarosok egyenként 6 K-val:** Adamek József, Bertics István, Bognár Imre, Csillics Domin, ifj. Fehérvári Sándor, Frank Sándor, Jaszenovics István, Kovács Tököli Mihály, Kubatovics István, Kulicity István, Kulicity József, Lovrics András, Máté János, Vojnovics István. **Gőzmalom:** Goldschmidt Zsigmond 1 60 K. **Gyors főzőárus:** Bartalos Antainé 10 K. **Hajkereskedő:** Buchwald Simon 10 K, Schwarz Adolf 40 K.

Június 4-én a következő adók állapítottak meg.

Házalók: Müller Karolin 9 k, Weisz Betti 9 k, Lichter Ignác 10 k, Meller Dávidné 12 k, Fischer Jakab 12 k, Sonnenfeld Ármin 12 k, Spitzer Géza 14 k, Griesz Mór 15 k, Grünfeld Sándor 15 k, Ingusz Mór 15 k, Weiner Dávid 15 k. **Mészáros:** Ziskó Lajos 40 k. **Kalapos:** Krupity Mihály 20 k. **Kádár:** Balaton Ferenc 24 k. **Kefekötő:** Molnár Gyula 40 k. **Kertész:** Téry Ferencné 5 k, Schlecht József 7 k 50 f, Strasser Alajos 10 k, Peller János 10 k. **Keményseprő:** Földesi József 44 k. **Kézimunka üzlet:** Hirschler Ilona és Frida 12 k. **Kofa:** Klaszán Károlyné 6 k, Odry Andrásné 6 k, Kreicsmer Ignác 6 k, Vig Adoifné 10 k. **Italmérők, kávéház, vendéglő:** Ujbányai Antal 6 k, Zimmer Péterné 10 k, Spányer Gáspár 75 k, Steindl Józsefné 24 k, Willy Péter 50 k, Hinterreiter György 41 k, Puhl Antal 15 k, Denczinger Gábor 30 k, Melcher György 40 k, Balog János 36 k, Magyar András 24 k. **Szegkötés:** Hechtl Ede 15 k. **Könyvkötő:** Varga János 15 k. **Körhintás:** Horkity Péter 15 k. **Köszörülde és ernyőkészítő:** Klauber Salamon 10 k. **Köteles:**

Klin Antal 18 k. **Kuturó:** Gyurákovics Mihály 6 k. **Lisztkereskedő:** Kellner Jánosné 10 k. **Nyelvtanító:** Szabó Antalné 6 k, Szabó Mina 9 k. **Papucsos:** Gilicze Mátyás 16 k, Matkó Mihály 20 k, Milassin Lajos 18 k. **Pál linkafőző:** Jerkovits Sándor 1 k. **Pékstemeny stb. árus:** Koszelka Tamás 6 k. **Pék és sütők:** Müller Jakab 17 k, Virág János 18 k, Ottasevits Danilóné és Tyószits Miklós fióküzlet 18 k, Mihálovits Sándor 14 k, Konyovits János 50 k, Tyószits Lázár 40 k, Grünfeld Samu 50 k. **Kofa:** Özv. Vida Józsefné.

A kitüntetett adó 1912-re értendő, ennek megfelelően történt visszamenőleg 1911-re is az adóztatás. A felebbezési határidő június 4. és 5. től számítva azon adózókra, kik a tárgyaláson jelen voltak 8 nap, a jelen nem voltak nézve 15 nap. A felebbezés a zombori egyenesadó felszólamlási bizottsághoz címenődök és a zombori pénzügyigazgatóságnak küldendő be.

HIREK.

Bayer József — tiszteletbeli doktor.

Ófelsége Zichy János gróf közoktatásügyi miniszter előterjesztésére megengedte, hogy Bayer József budapesti főgimnáziumi tanárt a tudományegyetem a bölcsészettudományok tiszteletbeli doktorává avathassa.

A mai hivatalos lap hozza azt a hírt, amely Baján is érthető örömet keltett. Bayer József a kiváló tudós ugyanis Baja szülötte, itt végezte gimnáziumi tanulmányait is s nagyszámu ismerősei és tisztelői őszinte örömmel fogadták a kitüntetési híret, mert eltekintve Bayer egyéni szeretetreméltóságától, a kiváló tudós valóban megérdemli a kitüntetést.

Irodalomtörténeti munkásságának elismerésül az Akadémia már rég tagjai közé választotta, ami csak fokozta a kiváló tudós ambi-

leti forgalmat megkönnyítendő, 1834-ben rendkívül alacsony vízállás mellett Vásárhelyi Pál tervei szerint megkezdte az építést: a sziklák alját aláaknázták és lőporral felrobbantották, az utat a Dunából kiemelkedő sziklafalakkal megerősítették. Több ezer munkás három évig dolgozott a világhírű művön, Vásárhelyi a Veteráni barlangból vezette a munkálatokat; az ut állapota kitűnő és fennen dicséri kormányunk gondosságát.

A Traján utat Tiberius császár kezdte építtetni, hogy a dákok ellen harcoló légióinak közlekedését és élelmezését biztosítsa. Traján császár két hadjáratban verte le a dákokat és a leigáztattak ezreinek, lőpor és dinamit hiányában, véső és kalapáccsal kellett az utat a sziklába vájniok. Sok helyütt az utat a víz felett álló padlóval pótolták: a sziklafalba most is jól látható lyukakat vertek, ezekbe gerendákat illesztettek, amelyeket alul ferdén álló gerendák támasztottak meg és a vízszintesen álló gerendákat padlóval fedték. Az ut végét a Traján-tábla jelzi, eredeti felirata legnagyobbbészét elolvasható, felül a »Tabula Trajana« szók hívják fel az utas figyelmét.

Három óra felé járt az idő, midőn a látóhatáron Orsova körvonalai bontakoznak ki; a kikötőnél Szabados polgári iskolai tanár, zentai földink fogad bennünket, azonnal három nagy ladikot foglalunk el, hogy Ada-Kaleh szigetére induljunk.

Ifjukorom emlékei közt legélelnebben álla-

nak előttem a berlini kongresszus külsőségei: 1878. jun. 13- jul. 31-ig az európai nagyhatalmak képviselői naponként délelőtt tíz órakor a birodalmi kancellár palotájában gyülekeztek össze, hogy a lezajlott orosz-török háború után a Balkán-félszigeten rendet csináljanak, jobban mondva, hogy Törökországot feldarabolják. Erről a kis szigetről, amelynek vörö téglabástyái már jól kivehetőek, megfeledeztek, amiért is a szultán felkérte monarchiánkat, hogy szállja meg azt. Egy fél század baka gondoskodik a mintegy 450 lakos biztonságáról, akik mohamedán törökök s életmódjuk, szokásaikkal tiszta keleti képet tárnak elének. Végigjárjuk a vár kazamattáit és azután a jól gondozott parkon keresztül az egykori várba érünk, amelynek terét trafikok, bazárok, kávéházak és egy modern szálló foglalják el. A törökök magyarul kínálják áruiukat, a rahatot, dulcsászt, cigarettát; Rahmi, a kávé, illatos, török módon készült kávéhoz, Huszein Szálíchnál dohánny vesztünk, a fiuk bőven fogyasztják a kitűnő szultánkenyeret. A kaszárnyán keresztül leértünk a sziget végére, a házak teljesen körülkerítettek, a temetőben a fezzel diszitett fejfák a férfiak, a kerek, lapos sapkával diszitettek a nők sirjait jelzik. A nők teljesen fátyolozottak, egy idősebb nő fátyol hiányában a kapu felé hajlik és arcát tenyerével fedi, a fezes fiuk megbámulnak bennünket, a leányok nyaktól bokáig érő ruhában járnak. Visszatérőben a keskeny, pisz-

kos iskolát nézzük meg és azután a móséba megyünk; a hodza félve örködik, hogy az óriási, a szultántól ajándékozott szőnyegre ne lépünk, majd a nagy és kis szószóken végzett szertartásokat (koránolvasás) és a ramazán ünnepi kivilágítást magyarázza és töredeve beszél el, hogy a nap mely óráiban hallatja a minarétről Allaht dicsőítő szótát, amely magyar fordításban így hangzik: »Nagy az Isten, Istenen kívül nincs Isten és Mohamed az ő prófétája! Jöjjetek, siessetek az áldáshoz, az üdvözhöz! Nagy az Isten, Istenen kívül nincs Isten!« Bucszás közben hajlong és mélyen hálalkodik a 10 és 20 filléres borralókért ő, aki kántor, szekrestyés és tanító egy személyben!

A sziget három királyság határai közé nyuló végéről jól láthattuk a Vaskapu csatornát, a dunaszabályozás legnagyobb művét. Az ezer méter széles folyam medrét rézsut elrekesztett a Prigrada sziklazátonya, a rohanó víz a hajókat veszélyeztető örvényeket alkotott. Szabályozására a szerb parthoz simuló csatorná építettek, amelynek 2,5 km. hosszú medréből 360000 m³ sziklát repesztettek ki; benne a víz sebessége 4 m. másodpercenként és ezért mesterséges vontatást kellett berendezni a csatorna jobb töltésén épített 6 m. széles vontató uttal.

(Folytatjuk.)

H.

cióját és lelkesedését. Egyéni jelleme, nagy tudása, szorgalmas kutatásai széles körben tették ismertté és népszerűvé nevét.

Különösen kitűnt Shakespeare magyar előadásairól szóló nagy munkája, amelyben a nagy angol drámaíró kultuszát széles perspektívával, az essentiák kiemelésével, mindenképpen pedig egy nagy tudós alaposságával hirdeti és főtörekvése oda irányul benne, hogy a magyar esztetika Shakespeare szellemének ismerésével és ismertetésével oly magaslatra emelkedjék, amilyen nivón áll már a többi nyugat-európai, német, francia államok esztétikai irodalma.

A kitüntetett tudóst ez alkalommal számosan üdvözölték Bajáról.

— **Eljegyzés.** Germany Gyula zongoraművész eljegyezte Marcell Józsaft Dunaföldváról. (Mindenkülön értesítés helyett.)

— **Eljegyzés.** Ifj. Wunderlich János a Bajavidéki takarékpénztár főkönyvelője, ma tartja eljegyzését Utry Ilonka kisasszonnyal.

— **Az országos nemzeti munkapárt távirata.** Dániel Gábor a nemzeti munkapárt elnöke a következő táviratot intézte a bajai munkapárt elnökéhez:

ERTL JÓZSEF pártelnök

BAJA.

Örömmel közöljük összes politikai barátainkkal, hogy pártunk a ház mai ülésén a parlamentárizmusunkat már veszélylyel fenyegető szegyeinteljes obstrukció keresztül-törésével nagy lelkesedés közben megszavazta úgy általánosságban, mint részleteiben a délelőtti ülésen a véderőt, a délutánin a honvédség fejlesztéséről szóló törvényjavaslatot, az ellenzék teljesen megtört, s hogy ezt palástolja mesterségesen provokálta, hogy a házból kivezetessék. Pártunk összetartása példás lelkesedése páratlan, s bizalomteljesen reméljük, hogy vidéki hiveink is eljárásunkat helyeselve minket támogatni fognak a parlamentárizmus megmentésére irányuló törekvésünkben.

DÁNIEL GÁBOR pártelnök.

— **Érettségi vizsgálatok.** Szele Róbert dr. tankerületi főigazgató elnöklete alatt ma délután 6 órakor fejeződtek be az érettségi vizsgálatok, amelynek eredményét holnap fogják kihirdetni.

— **Halálozás.** Részvétellel értesülünk, hogy Grünhut Jakab bajai földink Pécssett meghalt. Az elhunytat Baján kiterjedt rokonság gyászolja.

— **Dr. Pekáry Baján.** Dr. Pekáry Ferenc, miniszteri tanácsos, aki a városi rendőrség országos szervezésének előtanulmányozását végzi, a napokban Bajára érkezik.

— **Gazdakörök alakulása.** Jánoshalmán a napokban alakult gazdakör, amely alkalommal a kör meghívására a Baja Széchenyi szövetség részéről dr. Boróczy Kálmán mondott a község házában temperamentumos beszédet, sűrűn megszakítva lelkes élejtésekkel. Elnökül ifj. Nagy Pál, becsületes és derék gazdát választották meg, aki ügyesen vezette az alapszabályok tárgyalását. A kör létezésének és működésének szükségét mutatja az is, hogy már most közel száz tagja van a Gazdakörnek. — F. hó 2-án alakult meg a bajaszentiváni földmivelők köre Tomosics Sándor főtanító és Mészáros J. birtokos buzgólkodására 71 taggal. Elnökké Horváth Béla jegyző lett, akinek lelkes bevezető szavai után Boróczy Kálmán dr. mondott talpraesett, okos buzdító beszédet. Mindkét körnek van már helyisége is.

— **Tanítói továbbképző tanfolyam.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a helybeli tanítóképző intézetben július hó 1-én kezdődő tanítói továbbképző tanfolyamra kilencven tanítót vett fel az ország legkülömbözőbb részeiről. Harmincan államsegéllyel, a többiek saját költségükön vesznek részt a tanfolyamon.

— **Adomány.** Mátyai Mihály a bajai ipartestülettől vásárolt egy darab házrészjegyet a testületnek vissza ajándékozta, amiért ezuton is köszönetet mond az elnökség.

— **Bajai Oltáregylet** által május 16-án rendezett előadás alkalmával feltűfizettek: Takarékpénztár 10 kor., Budánovics Lajos, Ertl József 8—8 kor., Herczfeld Jakabné, Kellner János, Dr. Koller Imréné, Nesselroth B., özv. Rogovits Ignácné, Dr. Werner Adolf, Wunderlich József 5—5 kor., Rauschenberger Ferenc, Somogyi Emilné 4—4 kor., Bajavidéki Takarékpénztár, Drozdik Imre, Dr. Gonczlik Kálmán, Latinovics Laura, Müller Józsefné, Posch Ernő, Dr. Reiser Antal, Tury Mátyásné, Vojnits Dániel 3—3 kor., Burai Jánosné, Császár Leona, Cserba Györgyné, Gschöser Anna, Háj Antal, Király Béláné, Dr. Kiss Albin, Kovács Andor, Dr. Makray Lászlóné, Mentényi Sándorné, Millassin Zsigmondné, Monte Degó Albertné, N. N., N. N., Petrich Simonné, Pollermann Arturné, Rajcsányi Józsefné, Rohak Györgyné, özv. Stayer Gyuláné, Tománovics Györgyné, X. Y., Würtz Pál 2—2 kor., Dr. B. czásy Gyuláné, Horváth Jánosné, Kapots Ferencné, Kapots Nándorné, Lengyel Bözsi, Lengyel Sándorné, Nagy Sándorné, N. N., N. N., Rehák György, Rózsahegy József, Temmer Jenő, Wagenblatt Ferencné 1—1 kor., N. N. 40 fillér, N. N., 20 fillér.

— **A „Bajai Sport Egyesület“** football osztálya f. hó 3-án értekezletet tartott, melyen a szép számmal megjelent tagok általános lelkesedéssel a következőképp választották meg a tisztikart: Ügyvezető kapitány: Klein Andor. Titkár: Dr. Kocsis János. Pénztáros: Kristóf Ferenc. Ellenőr: Rózsahegy Dezső. Jegyzők: Fischl Ferenc és Schwartz Gábor. Szertáros: Denneberg Zsigmond Ezenkívül választottak még 5 választmányi rendes és 3 póttagot.

— **Bajaiak a zombori Rákóczi szobor leleplezésén.** A zombori Rákóczi szobor leleplezése alkalmával, amely jun. 9-én nagy ünnepek keretében fog lefolyni, Fehér Lőrinc dr., Baja város közönsége nevében koszorút helyez dicső szabadsághősünk szobrára. A törvényhatósági bizottságot Bajai Péter és Rajcsányi Imre képviselik, akiket utjukban többen fognak elkísérni, hogy ezzel is dokumentálják hazafiás érzésüket és lelkesedésüket.

— **A magyarországi állami és törvényhatósági altisztek és szolgák országos szövetsége** május hó 26-án és 27-én kongresszust tartott, amelyen megvitatták az évi javaslatokat, a jövőre vonatkozólag a nyugdíjpótló intézet létesítését határozták el. Bajáról Lévai János és Merkva János vettek részt. Igazán méltányos dolog lenne, hogy most, amikor mindenkori körül van bástyáza a drágaság, a létért való küzdelemmel szemben, amikor egyesületek szervezkednek, agitálnak és csak a szegény altisztek és szolgák vannak kiszolgáltatva a drágaságnak itt-ott talán a tulkapásoknak és jövőkük is bizonytalan, maguk és családjuk pedig nyomorban vannak a városok is oltalmukba vennék ezt legmagaráhagyottabb kasztot és jogos érdekükért sikra szállának.

— **A pécsi kerületi tornaversenyre** a bajai főgimnázium 26 növendéke megy el, Werner Adolf dr. igazgató, Vágó Rezső tornatanár, Gáspár János és Borsódi Miklós ta-

nárok vezetésével és reméljük, hogy szép sikerrel állják meg helyüket, tanubizonyosságukkal kiváló testi képzettségeiknek.

— **A Renlow** cirkusz tegnapi bemutató előadását szépszámu közönség előtt nyitotta meg, amely a szebbnél szebb és bámulatos attrakciókat nagy élvezettel nézte végig. A Renlow cirkusz pompás repertoárjához hasonlít ritkán van Baján alkalmunk látni.

— **A bortörvény** fontosabb rendelkezéseiről a főkapitány a következő hirdetményt teszi közzé: Baja város rendőrfőkapitányi hivatala ezennel közhírré teszi, hogy a bortörvény fontosabb rendelkezéseit tartalmazó (1908. évi XLVII. t. c.) hirdetmény a földmívelési ministeriumtól elérkezett. Erről a borkereskedők, korcsmárosok szeszszital kímérésével foglalkozók azzal értesítettek, hogy részükre 1—1 példány a kapitányi hivatalban kiszolgáltatik. Baja, 1912. május hó 24-én. dr. Molnár Mihály s. k. rendőrfőkapitány.

— **Számtalan orvos** úgy a bel- mint a külföldön saját gyermekét táplálja a már majdnem egy félszázad óta a legjobban bevált tápszerrel, a Nestlé-féle Gyermekliszttel, mely tiszta leszedetlen alpesi tejet tartalmaz. Hogy mindenkinek alkalma legyen ezen készítményt kipróbálni, a Nestlé-társaság, Wien, I., Biberstrasse 11, e lap olvasóinak ingyen küld mintadobozokat és érdekes orvosi riportokat a gyermeknevelésről. Az eredeti dobozok, melyek a gyermeknek körülbelül 25 étkezésre elegendők, minden gyógyszerárban és drogériában kaphatók 1 korona 80 fillérért dobozonként.

1470

Mészáros J. HÁZ szabad kézből utca 40 sz. ELADÓ. igen csinos HÁZ bőveb. ugyanott.

IRODALOM.

Az „Athenaeum könyvtár“ Csehov-kötete. Az Athenaeum Könyvtár a hazai és a világirodalom legkiválóbb munkáit igérte megindulásakor és így a magyar olvasóközönség szinte várta Csehov valamelyik munkájának megjelenését. Nagyon kielégítő az a gondosság, mellyel a kiadó cég a nagy orosz író elbeszéléseit összeválogatta. Az orvos felesége és más novellák címen Csehov legjobb és legjellemzőbb elbeszéléseit gyűjtötte össze. Mindegyik hű tükre Csehov rendkívüli megfigyelőképességének, előadása közvetlenségének és annak hol megható, hol megkacagató humorának, mely őt nemcsak Oroszországra, hanem az egész világ egyik legkedveltebb és legolvasottabb írójává tette. Az oroszok méltán őt tartják legnagyobb elbeszélőjüknek. Különösen kisebb, néha alig néhány oldalra terjedő tárcaszertű novellái elsőrangúak. Néhány vonással mestéri módon jellemez meg embereket, sőt egész társadalmi osztályokat. A kisembernek, az egyszerű nyárspolgárnak utólérhetetlen megrajzolója. A mindennapi jelentéktelen dolgokból sötét tragédiákat tud kiéreztetni. De ezt a sötétséget a humor ragyogásán keresztül látatja. Mikor szemünkben felcsillan a könny, nem tudjuk, hogy a nevetés vagy a megindultság csalta-e oda. De legtöbbször fájdalmas mellékérzések felkeltése nélkül kacagtat meg. És ez a kacagás jól esik, megtisztít és derűvel tölti el lelkünket. Aki egyszer akar mély gyönyörűséget érezni és pihenni: az olvassa Csehovot. Aki picinyke, de éles tükörből akarja a világot megismerni:

olvassa Csehovot. A most megjelent kötet a nagy orosz mester 39 kisebb-nagyobb elbeszélését és apró vázlatát foglalja magában. Egyik jobb mint a másik. Megösmérjük belőle általában az egyszerű ember, de különösen az orosz ember egész érzés és gondolatvilágát. Mindazt, ami az orosz fajban szép és nagy, de azt is, ami benne csunya, fogható. A novellák fordítása rendkívül gondos. A kötet az Athenaeum Könyvtár diszes köntösében, Bäsch Árpád finom borítékjában jelent meg. Ára izléses vászonkötésben 1 K. 90 fillér.

Főrangú hölgyek legkedvencebb szépítőszere
a **FÖLDES-féle**

MARGIT-CRÈME.

Ezen kiváló arckenőcsőt az egész világon sok millió urhölgy használja, mert a legújabb tudományos buvárlatok alapján készült arc-crème és mert hírneves vegyészek állítása szerint ez a legjobb és teljesen ártalmatlan arc-szépítő és finomító.

A Margit-crémet a bőr azonnal felveszi, miért is rögtön beáll a hatás, mely valóban meglepő, gyors és biztos. A bőr teljesen átalakul tőle és az üdített, bársonysima s rózsásfehér lesz.

Pár nap alatt eltűnnek ráncok, redők, szepők, májfoltok és mindennemű kiütések.

A Földes-féle Margit-crème nemcsak szépíti az arcot, hanem ápolja és megóvja az időjárás, a nap és szél minden befolyása ellen.

Utánzatoktól és hamisítványoktól óvakodjunk!

Kapható az egész világon. Tégelye 1 kor. és 2 kor. Margit-szappan 70 fill. Margit-puder 1 Kor. 20 fill

Készíti és postán küldi:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, ARAD. 1454b.

9820/1912. kig. szám.

Hirdetmény.

A m. kir. kir. földmivelésügyi miniszter urnak 1910. évi október hó 28 án 110200/V. 2. sz. alatt kelt rendeletével felhívta a Pest-megyei sárközi ármentesítő társulatot, hogy miután az 1885. évi XXIII. t. c. 143. §. 2 és 3 pontjaiban előírt tilalmak a Duna védőtöltéseknél nincsenek betartva, haladéktalanul intézkedjék, hogy a törvényes állapot, — mely szerint tiltva van a Duna védőtöltés lábához 5 méternél közelebb szántani, 6 méternél közelebb fát vagy bokrot ültetni — az érdekelt-ség által betartassék.

Nevezett ármentesítő társulat f. évi április hó 19 én 66. sz. alatt kelt átirata folytán a hivatkozott törvényben előírt következmények terhe alatt felhívatik az érdekelt-ség, hogy a bajai határban a Duna védőtöltésnek az árvédelem érdekében a törvényes állapotot haladéktalanul állítsa helyre.

Megjegyeztetik, hogy Baja város árterületének a Pest-megyei sárközi ármentesítő társulat árterületéhez csatlakozása alkalmával a társulattal a földmivelésügyi m. kir. miniszter ur hozzájárulásával létre jött jogerős megállapodás szerint a szentjánosi utul is használt védőtöltés fásítása sértetlenül meghagyandó és hogy a város bármikor nem ugyan a töltés részébe, hanem annak lábába új fasort létesíthet.

Egyben felhívatik a rendőrkapitány említett

társulat 46/1912. számú átirata hivatalos másolata kapcsán, hogy a tilalmak áthágóival szemben a vízjogi törvény 148. §. 7. pontja értelmében a kihágási eljárást folyamatba téve annak eredményről folyó évi október hó végéig jelentést tegyen; miután a törvényes állapot helyreállítása a földmivelésügyi miniszteriumhoz folyó év végéig bejelentendő.

Baja, 1912. május hó 20.

Polgármester helyett.

Erdélyi
főjegyző.

A nagyérdemű közönség becses tudomására hozzuk, hogy Baján

szobafestő és mázoló

iparra engedélyt nyertünk. Több évi vidéki tapasztalatok alapján készítünk

szövetutánczatu

szobafestést, mely eddig Baján nem ismeretes, továbbá elvállalunk bármely kivitelű szobafestési ugyszintén mázolási munkákat a lejutányosabb árak mellett. Levélbeli megkeresésekre készséggel jövőnk. A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, vagyunk tisztelettel

VÁICS ANTAL

VII. Kínási Pál-u. 13.

CSANÁDI JENŐ

Malom-utca 13. szám.

szobafestők és mázolók.

13274/1912. kig. szám.

Pályázat.

Baja város közkórházánál üresedésbe jött, 1200 K évi fizetés, lakás, fűtés, világítás I. oszt. élelmezéssel javadalmazott alorvosi állásra pályázatot nyitok.

Folyamodni óhajtok felhívatnak, hogy kellő képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket legkésőbb f. évi június hó 24 napjáig közvetlenül a bajai közkórház igazgatóságánál nyujtsák be.

Az állás folyó évi július hó 1-én elfoglalandó. Baja, 1912. június hó 4.

Polgármester helyett:

Erdélyi
főjegyző.

Az özv. Löffl Józsefné tulajdonát képező, a bajai 3311. számú telek-könyvi betétben felvett 943 négszögöl területű Sárkány-utca II. sz. a.

házas telek

folyó hó 12-én délután 3 órakor a bajai kir. járásbiróság 4214/1912. tkvi számú végzés folytán 6600 K. kikiáltási ár mellett birói árverés útján eladatik. Bánatpénz a kikiáltási ár 10%-a.

1505

Országot hódító

utjában hozzánk is megérkezett a jelenkor **egyetlen kifogastalanul jó** magyar szivarkahüvelye a

„GONDÜZŐ“

mely vergé, önégő, **hamumentes** papirból, nikotinfogóval készül és páratlan kedvezményben részesíti
:: fogyasztóit. — Egyedüli elárusítás ::

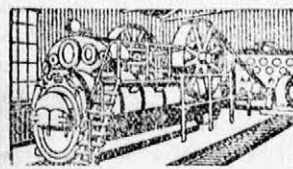
KOLLÁR A

:: :: könyvkereskedésében Baján. :: ::

Brüsszel & Buenos Aires 1910. 3. Grand Prix.

— Az eredeti Wolf szerkezetű —

szab. túlhevített gőzzel működő lokomobilok

szelepmentes szabatosági vezényművel, 10-300 lóerőig terjedő teljesítménnyel, igen nagy gazdaságosságuk, kiválóságuk és könnyű kezelésük által elismert világhírűek és **minden üzem részére a legelőnyösebb erőforrást képezik.**

R. WOLF

MAGDEBURG-BUCKAU

budapesti képviselősege: **BOROS ARTUR** okl. gépészmérnök
Rottenbiller u. 33.

Összegyártás 800.000 lóerőn felül.

Reggelizés előtt felpohár

Schmidthauer-féle
Használata valódi áldás gyomorbafo-
sok, székszorulásban szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

Az elrontott gyom-
rot 2-3 óra alatt
teljesen rendbe-
hozza.

Kis üveg 40 fill.
Nagy üveg 60 fill.

Kapható Baján és vidéken minden gyógyszerárban és nagyobb fűszerüzletben.